

Voorlichtingsdocument Certificatieschema Arbodiensten

Nieuw Certificatieschema Arbodiensten per 1 januari 2019

In Nederland zijn werkgevers volgens de Arbowet verplicht om óf een gecertificeerde arbodienst te contracteren, óf specifieke afspraken te maken met arbodeskundigen, zoals BIG-geregistreerde bedrijfsartsen. Op 1 januari 2019 treedt een nieuw certificatieschema voor arbodiensten in werking, dat door de Raad voor Accreditatie - als eerste van de in de Arbowet verplichte certificatieregelingen - geschikt is bevonden om onder accreditatie te worden uitgevoerd. In de Arbeidsomstandighedenregeling wordt sinds kort verwezen naar dit nieuwe certificatieschema.

Vangnetregeling en maatwerkregeling

Sinds 1 juli 2018 moeten werkgevers beschikken over een basiscontract voor arbodienstverlening met een arbodienst (vangnetregeling) of bedrijfsarts (maatwerkregeling).

Werkgevers die kiezen voor de vangnetregeling (art. 14a Arbowet) zijn verplicht zich te laten bijstaan door een gecertificeerde arbodienst. Arbodiensten dienen voor het uitvoeren van hun wettelijke taken te beschikken over een certificaat arbodiensten.

Werkgevers die kiezen voor de maatwerkregeling (na instemming door een ondernemingsraad (OR), personeelsvertegenwoordiging (PVT) of via een cao-regeling) kiezen zelf de arbodeskundigen voor het uitvoeren van de wettelijke taken.

De verplichte wettelijke taken zijn (art. 14, lid 1 Arbowet):

- Het toetsen van de risico-inventarisatie en -evaluatie;
- Het adviseren bij de begeleiding van zieke werknemers;
- Het uitvoeren van een PAGO;
- Het uitvoeren van een aanstellingskeuring; en
- Het uitvoeren van een arbeidsomstandighedenspreekuur.

Het nieuwe Certificatieschema Arbodiensten bestaat uit twee delen:

Deel 1 bevat de eisen die gesteld worden aan interne en externe arbodiensten. Dit deel vervangt het voormalige certificatieschema arbodiensten (Bijlage IIb van de Arbeidsomstandighedenregeling, 'WSCS arbodiensten').

Deel 2 bevat de eisen voor de Certificerende Instellingen (CI's) die de arbodiensten certificeren. Relevante eisen uit het voormalige schema voor aanwijzing en toezicht (Bijlage IIa van de Arbeidsomstandighedenregeling) zijn in deel 2 opgenomen (voor zover ze niet in het Arbobesluit zijn opgenomen).

ISO 9001 aangevuld met specifieke eisen voor arbodiensten

Arbodiensten die (opnieuw) wensen te beschikken over een certificaat arbodiensten moeten voldoen aan alle eisen van ISO 9001. Het certificatieschema bevat de aanvullende eisen uit de Arbowet en wetgeving over gegevensbeveiliging en privacybescherming. Deel 1 van het certificatieschema volgt de hoofdstukken- en paragrafenindeling van ISO 9001 (norm voor managementsystemen).

Het certificaat arbodiensten zorgt er voor dat klanten en cliënten van de gecertificeerde arbodienst er op kunnen vertrouwen dat het managementsysteem van de arbodienst goed functioneert zodat de dienstverlening aan wettelijke eisen voldoet.

Iso 17021-1 en aanvullende eisen aan certificerende instellingen

In Deel 2 wordt specifiek beschreven hoe certificerende instellingen moeten handelen bij het toetsen van arbodiensten en welke sancties worden toegepast als een arbodienst niet aan de eisen voldoet. Op dit moment zijn er twee certificerende instellingen die door de Minister van Sociale zaken en Werkgelegenheid (SZW) zijn aangewezen voor het certificeren van arbodiensten. Deze certificerende instellingen dienen in 2019 door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerd te worden en vervolgens door de Minister van SZW opnieuw aangewezen te worden voor het certificeren van arbodiensten. De certificerende instellingen moeten aantonen dat zij voldoen aan de eisen uit de artikelen 1.5b en 1.5c Arbobesluit, de eisen op grond van ISO 17021-1 (norm voor het uitvoeren van certificeringstrajecten) en de aanvullende eisen uit deel 2 van het certificatieschema arbodiensten d.d. 9 november 2018. Deel 2 volgt de indeling van de ISO 17021-1.

Voordelen van het nieuwe certificatieschema arbodiensten

Het nieuwe certificatieschema biedt de volgende voordelen:

- Het is in overeenstemming met de nieuwe Arbowet zoals geldig per 1 juli 2017.
- Het bevat de hoofdpunten m.b.t. informatiebeveiliging en privacy conform AVG (geldig vanaf 25 mei 2018).
- Het heeft een duidelijk stapsgewijs scherper wordend sanctiebeleid als een arbodienst niet aan de eisen voldoet.
- De gekozen indeling van de aanvullende eisen aan arbodiensten sluit logisch aan op ISO 9001.
- De aanvullende eisen aan certificerende instellingen sluiten logisch aan op de ISO 17021-1.
- Enkele bepalingen uit het huidige WDA&T en het WSCS arbodiensten konden vervallen, omdat deze verplichtingen al geregeld zijn in het Arbobesluit, of in ISO 17021-1 respectievelijk ISO 9001.
- Het certificatieschema arbodiensten is goedgekeurd door de Raad van Accreditatie als basisdocument voor het accrediteren van certificerende instellingen.

Overgang oud naar nieuw certificatieschema arbodiensten

- Nieuwe arbodiensten die na 1 januari 2019 willen worden gecertificeerd, zullen worden getoetst aan de nieuwe eisen.
- Arbodiensten die op 31 december 2018 over een geldig certificaat arbodienst beschikken, kunnen bij in 2019 uit te voeren hercertificering en controle audits kiezen of zij tegen de oude of tegen de nieuwe eisen willen worden getoetst. Ook als arbodiensten dan kiezen voor toetsing tegen de oude eisen moeten zij wel ook voldoen aan de nieuwe Arbowet en de AVG.
- Vanaf 1 januari 2020 worden alle audits tegen het nieuwe certificatieschema arbodiensten uitgevoerd.

Eisen aan kerndeskundigen vereenvoudigd

Een belangrijke wijziging bestaat eruit dat de kerndeskundigen geen arbeidsovereenkomst of publiekrechtelijke aanstelling voor onbepaalde tijd meer met de arbodienst hoeven te hebben. De relatie tussen de kerndeskundige en de arbodienst kan nu ook geregeld worden door een overeenkomst van opdracht, in de praktijk wel aangeduid als een dienstverleningsovereenkomst. Deze wijziging houdt mede verband met een wijziging van artikel 2.10 van het Arbobesluit per 1 januari 2017 (Staatsblad 2016, 341).

SBCA

Stichting Beheer Certificatieregeling Arbodiensten

Nieuw is de eis dat de BIG-geregistreerde bedrijfsarts(en) minimaal 20 uur per week werkt (werken) bij een arbodienst. Vervallen zijn de eisen over het minimum aantal uren per week of per jaar dat de drie andere kerndeskundigen (Hogere Veiligheidskundige (HVK), arbeidshygiënist en Arbeids- en Organisatiedeskundige) werkzaam moeten zijn voor de arbodienst.

Daarnaast zijn enkele eisen geschrapt die aan de kerndeskundigen werden gesteld. Dat was mogelijk omdat de kerndeskundigen op grond van hun wettelijk verplicht persoonscertificaat of hun BIG-registratie al gehouden zijn hun professionaliteit op peil te houden. Zo zijn de gedetailleerde eisen met betrekking tot de doelen van intercollegiale toetsing en de verwijzing naar professionele statuten van de beroepsverenigingen verwijderd.

SBCA / CCvD

Het certificatieschema arbodiensten is tot stand gebracht door het College van Deskundigen (CCvD) van schemabeheerder Stichting Beheer Certificatieregeling Arbodiensten (SBCA). Het CCvD bestaat uit afgevaardigden van werknemers- en werkgeverorganisaties, de arbodiensten (OVAL) en de certificerende instellingen.

Het certificatieschema arbodiensten is gepubliceerd op 5 december 2018 in de [Staatscourant onder nummer 68321](#) en op de website van SBCA, www.SBCA.nl.

Meer informatie over het nieuwe Certificatieschema Arbodiensten
mail info@sbca.nl | 035- 542 7522 secretariaat SBCA